

DE KRACHT VAN KWALITEIT

**Verkiezingsprogramma D66 Amsterdam stadsdeel Centrum
2010-2014**

16 december 2009

Vertrouwen in de kracht van mensen

INHOUD

	Woord vooraf	3
	Voorwoord Alexander Pechtold	5
1	Betere financiën <i>Investeren in de stad, in duurzaamheid en in mensen</i>	6
	Het belang van transparantie Kiezen voor kwaliteit Concentreren op de kerntaken	
2	Een betere overheid <i>Krachtig bestuur, efficiënte organisatie, effectieve regels en slimme participatiemogelijkheden</i>	8
	Een krachtig, open bestuur Een efficiënte ambtelijke organisatie Effectieve regels en betrouwbare handhaving Slimme participatiemogelijkheden	
3	Een betere omgeving <i>Een aantrekkelijke, veilige en groene binnenstad</i>	10
	Een aantrekkelijke openbare ruimte Een veilige binnenstad Een groen stadshart	
4	Beter bouwen en wonen <i>Meer doorstroming, innovatief bouwen, pragmatische monumentenzorg</i>	13
	Meer doorstroming Flexibel bestemmen, innovatief bouwen, gevarieerd wonen Ruimte voor monumenten én vernieuwing	
5	Beter ondernemen <i>Een bruisende economie, een aantrekkelijk ondernemersklimaat, diverse horeca en welkom toerisme</i>	15
	Vestigingsklimaat: gastvrij, prioriteit voor duurzaam ondernemen Bedrijvigheid: behouden en stimuleren Toerisme: de binnenstad als visitekaartje Horeca: alleen effectieve regels De Wallen: <i>business investment</i> -zone en bloemengebied Overige ontwikkelingen en ambulante handel	
6	Betere mobiliteit <i>Prioriteit voor de fiets, alternatieven voor de auto en schoon vervoer</i>	17
	Prioriteit voor de fiets Slim openbaar vervoer Efficiënt en veilig autoverkeer Schoon vrachtvervoer Slimme taxi's	
7	Betere voorzieningen <i>Onderwijs als basis, welzijn, recreatie en cultuur als voorwaarden</i>	19
	Onderwijs als basis Welzijn: uitgaan van de kracht van mensen, vraaggestuurd en efficiënt Recreatie en sport: mogelijkheden benutten Kunst en cultuur: van en voor iedereen	

WOORD VOORAF

Dit is het verkiezingsprogramma van D66 Amsterdam Binnenstad voor de deelraadsverkiezingen van 2010. De afgelopen vier jaar zat D66 niet in het Dagelijks Bestuur. De komende periode willen we dat wel. In dit programma kunt u lezen wat wij willen bereiken en hoe we dat doen.

Ons aanbod

Dit programma biedt u als kiezer een heldere visie op hoe de binnenstad moet worden bestuurd: D66 kiest voor kwaliteit van leven en ruimte voor initiatief. Want de overheid is van en voor de burgers. Dit programma is dan ook een uitnodiging aan iedereen die zich betrokken voelt bij de Amsterdamse binnenstad om werk te maken van die kwaliteit.

De binnenstad: open en divers

D66 werd opgericht in Amsterdam-Centrum: het oudste en meest bijzondere deel van Amsterdam, vooral vanwege de enorme nationale én internationale uitstraling. Met ruim 81.000 inwoners ademt de binnenstad diversiteit; zij geldt sinds jaar en dag als vrijplaats voor verschillende leefstijlen: hier wonen, werken en ontspannen mensen met uiteenlopende bezigheden, opvattingen, nationaliteiten, achtergronden, geaardheden, interesses en belangen. En allemaal voelen ze zich aangetrokken tot het open en vrijzinnige karakter van het stadsdeel.

D66: modern en liberaal

U kunt van D66 altijd een verstandig, sociaalliberaal geluid verwachten, ook – juist – hier in de binnenstad. Vrijzinnig, vooruitstrevend en modern. Wij verwelkomen diversiteit en vinden dat iedereen zich hier moet kunnen thuis voelen. We gaan uit van kansen, niet van onmogelijkheden. We volgen onze eigen uitgangspunten en gaan niet mee met de waan van de dag. We luisteren naar anderen, zijn gevoelig voor goede argumenten, en laten ons niet beperken door onwrikbare standpunten. We durven te kiezen voor investeringen voor de lange termijn. D66 gaat uit van de kracht van mensen - van hun vrijheid, hun gelijkwaardigheid en hun verantwoordelijkheid. Wij vertellen niet wat goed voor u is en lezen u niet de les. Want mensen zijn de kracht achter de binnenstad. Al eeuwen: jong en oud, man en vrouw, rijk en arm, hetero en homo, getrouwd en alleen, werknemer en zelfstandig ondernemer, *expat* en vluchteling.

De taak van het stadsdeel

Het is de taak van het stadsdeelbestuur de balans te vinden tussen alle - soms uiteenlopende - belangen: economische belangen, milieubelangen en de belangen van al die mensen. Alleen dan kunnen we optimale voorwaarden creëren voor een goede kwaliteit van leven. D66 wil een duurzame ontwikkeling van de binnenstad: een ontwikkeling die de huidige binnenstad én de volgende generatie een goede kwaliteit van leven biedt. Dat betekent dat we ook regels moeten stellen. Maar: alleen als de mensen, het milieu en de economie daar ook aantoonbaar beter van worden. Wij gaan niet onnodig betuttelen en doen niet aan symboolpolitiek. Onvoorspelbare, wereldwijde economische ontwikkelingen zijn ook in de binnenstad van Amsterdam merkbaar en bepalen mede de koers; D66 gaat daar nuchter en innovatief mee om.

We benadrukken op deze plaats dat de rol van het stadsdeel beperkt is. Het bestuur van het stadsdeel is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, zoals bestemmingsplannen, de reiniging, horecaregeling, veel vergunningen, welzijnsbeleid, sportaccommodaties, en zaken als trouwerijen en rijbewijzen. Het bestuur van de centrale stad gaat over het openbaar vervoer, politie en brandweer, grootschalige bouwprojecten, de hoofdwegen en bijstandsuitkeringen. Daarnaast moet het stadsdeel aansluiten bij landelijk beleid, bijvoorbeeld op het gebied van onderwijs. Hoe het stadsdeel werkt kunt u lezen op www.centrum.amsterdam.nl.

De kracht van kwaliteit

D66 vindt het noodzakelijk *nu* te kiezen voor een kwaliteitsimpuls - op alle fronten. Voor een dienstbaar ambtenarenapparaat, een toegankelijk bestuur, effectieve regels en slimme participatiemogelijkheden. Voor een stadsdeel waar mensen veilig en gezond kunnen wonen, werken, spelen, uitgaan en sporten in een praktische, schone en mooie omgeving. Voor een innovatief, concurrerend economisch klimaat, waar onderwijs en werk kansen bieden. Voor een stadsdeel met aantrekkelijke en gastvrije voorzieningen voor ondernemers en toeristen en ruimte voor creativiteit en cultuur. Voor een stadsdeel dat effectieve hulp biedt aan mensen die dat nodig hebben, en hen de ruimte biedt om zich volwaardig te kunnen ontplooiën. Voor tolerantie en vrijheid van groepen die in de verdrukking (dreigen te) raken. Voor een stadsdeel waar mensen betrokken zijn bij elkaar en bij *hun* binnenstad. Voor een bruisende en stimulerende binnenstad die een monumentale historie paart aan de moderne verworvenheden van de kleinste 21ste-eeuwse

wereldstad. Voor een stadsdeel waar vrijheid hand in hand gaat met eigen verantwoordelijkheid. Kortom: voor een stadsdeel om van te houden en om trots op te zijn.

Cijfers in dit programma zijn ontleend aan de Gemeentelijke Ombudsman en de dienst Onderzoek en Statistiek. Dit programma is op 16 december 2009 vastgesteld door onze Algemene Ledenvergadering. Wilt u een digitale of papieren versie toegestuurd krijgen? Dat kan. Mail naar d66@centrum.amsterdam.nl of bel (020) 552 47 26.

Wij danken iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van dit programma, en met name de mensen van de dienst Onderzoek en Statistiek, de Gemeentelijke Ombudsman, de vereniging Amsterdam City, de Kunstraad, vele ondernemers en bewoners van de binnenstad, en natuurlijk onze leden.

Richtingwijzers

Dit programma is opgesteld in een periode van wereldwijde financieel-economische crisis. De visie en het beleid van D66 Amsterdam-Centrum zijn crisisbestendig; wij hebben aandacht voor de huidige problematiek, maar denken tegelijkertijd vanuit kansen. Er zullen zich tijdens de komende raadsperiode ongetwijfeld omstandigheden aandienen die nu nog niet zijn te voorzien. In die gevallen zijn de vijf D66-richtingwijzers ons uitgangspunt:

1. *vertrouwen op de eigen kracht van mensen;*
2. *internationaal denken en handelen;*
3. *prestaties belonen en de welvaart delen;*
4. *streven naar een duurzame en harmonieuze samenleving;*
5. *de grondrechten en gedeelde waarden koesteren.*

De programmacommissie:

Thijs Baas
Gerrit Brunink (lijsttrekker)
Friedolien de Fraiture
Hugo van Heemstra
Annemiek Houtman
Annelot Jonges
Thijs Kleinpaste
Jeroen Lammers
Heero Meindersma
Bruno van Moerkerken
Ferry Nagel
Joost Swanborn (voorzitter)

Voorwoord door Alexander Pechtold

Ik ben blij dat u dit verkiezingsprogramma leest. Dat u de tijd en moeite neemt om u te verdiepen in de ambities, plannen en ideeën van D66. Graag maak ik van deze mogelijkheid gebruik om onze prioriteiten met u te delen. Toe te lichten waarop wij in de komende periode onze energie gaan richten.

D66 kiest voor vernieuwing omdat het nodig is. Nederland is een mooi en welvarend land. Maar ook een land dat heeft stilgestaan, terwijl de wereld veranderde. Een land dat belangrijke beslissingen te lang voor zich uitgeschoven heeft. Een land dat vraagt om verandering. Om een nieuw perspectief, een stip aan de horizon. Niet angstig voor de toekomst, maar optimistisch. Vol vertrouwen in de eigen kracht van mensen.

Wij durven te kiezen, en inderdaad, daarmee zetten wij ons af tegen het grijze gemiddelde en de huidige politiek van stilstand. Wij hebben een alternatief, een eigen ambitieuze vernieuwingsagenda. Een agenda om Nederland een voortrekker en baanbreker in de 21^e eeuw te maken. Een agenda waarmee wij volmondig 'Ja' zeggen tegen de uitdagingen en kansen van morgen.

We moeten zorgen dat werknemers flexibel en weerbaar worden. Dat ook starters een huis kunnen kopen. Echt werk maken van kennis en innovatie. En van de doorbraak naar een duurzame economie. Met een overheid die zijn beperkingen kent, maar doet wat zij belooft. In een samenleving gericht op ruimte voor individuele ontplooiing. Die mensen niet verdeelt maar helpt emanciperen. Net als D66 verschillen tussen mensen positief waardeert, omdat ze veerkracht en creativiteit brengen.

In maart kunt u uw stem weer laten horen. Dan kunt u kiezen voor vernieuwing. Dan bepaalt u hoe uw gemeente er uit gaat zien. Daar moet de verandering beginnen. Dicht bij huis. In uw gemeente, uw wijk, uw straat. Want na meer dan 10 jaar ervaring in de lokale politiek als gemeenteraadslid, wethouder en burgemeester, weet ik dat de meeste van uw ergernissen en ongemakken daar worden opgelost. Ook in uw gemeente staan gemotiveerde en deskundige D66-kandidaten klaar om vol optimisme de verandering vorm te geven. In dit verkiezingsprogramma vindt u onze voorstellen daarvoor, passend in onze vernieuwingsagenda. Met 5 kernpunten: werken, kennis, duurzaamheid, wonen en kwaliteit van de overheid.

De vernieuwingsagenda van D66 zal niet zonder slag of stoot gerealiseerd worden. Dat doen we samen met u. Voor, tijdens en na de verkiezingen. D66 vertrouwt op de kracht van het lokaal bestuur. Voor heel veel zaken is lokaal maatwerk beter dan regels uit Den Haag. Sterk lokaal bestuur vraagt ook om vernieuwing. Krachtige gemeenten, met heldere verantwoordelijkheden en bijpassende middelen, meer inspraak en verantwoording, meer gekozen bestuurders. En kleinschalige voorzieningen, met de menselijke maat. U vindt verderop in dit verkiezingsprogramma meer over onze plannen in uw gemeente.

Ik wilde deze kans gebruiken om die lokale plannen in een bredere context te plaatsen. Ook dit programma vormt een belangrijke bouwsteen in onze vernieuwingsagenda. Ik vraag u de plaatselijke D66-kandidaten dan ook te steunen en op 3 maart 2010 D66 te stemmen.

*Alexander Pechtold,
fractievoorzitter D66 in de Tweede Kamer*

1 BETERE FINANCIËN

Investeren in de stad, in duurzaamheid en in mensen

Ook Amsterdam-Centrum moet rekening houden met onvoorspelbare, wereldwijde financiële ontwikkelingen. De komende jaren wijzigt de financiële ruimte van het stadsdeel. D66 staat voor een beleid dat daar goed tegen bestand is. We stimuleren initiatieven die de binnenstad ook op lange termijn ten goede komen en we kijken kritisch naar projecten die geen structureel voordeel bieden.

Het belang van transparantie

De inkomsten van het stadsdeel zijn voornamelijk afkomstig van de Centrale Stad en uit parkeergelden. Bij veel investeringen werken we dan ook nauw samen met de Centrale Stad. Het stadsdeel geeft jaarlijks veel geld uit: voor 2010 is € 195 miljoen aan lasten begroot. Dit geld wordt opgebracht door bewoners en ondernemers via bijvoorbeeld lokale belastingen, parkeergelden, liggelden en leges die voor vergunningen worden betaald. Daarom moet het stadsdeel helder verantwoording afleggen over haar financiële beleid.

Kiezen voor kwaliteit

Uiteraard dient het geld ook verstandig te worden uitgegeven. Het creëren van optimale voorwaarden voor een goede kwaliteit van leven is de taak van het stadsdeelbestuur, nu en in de toekomst. D66 kiest voor een krachtige kwaliteitsimpuls; voor mensen, voor de omgeving, voor de economie. Dat kan door slim te investeren. Dat betekent vooral: prioriteiten stellen. De duidelijke keuze voor kwaliteit in dit programma kan voor een deel budgetneutraal worden gerealiseerd. Zo vergt een betere overheid vooral een mentaliteitsverandering. Vooral het verbeteren van de omgeving en de mobiliteit vragen investeringen. Die worden gedeeltelijk betaald uit reserves en regulier budget, en voor specifieke projecten - zoals parkeergarages, het Leidseplein en de Rode Loper - worden samen met de Centrale Stad en private partijen middelen gereserveerd. We durven te kiezen voor investeringen die zich pas later terugverdienen en sparen voor onvoorziene kosten. Tegelijk willen we het vermogen van het stadsdeel (de afgelopen vier jaar verdubbeld tot zo'n € 80 miljoen) de komende periode merkbaar inzetten voor verbeteringen. D66 is terughoudend met het verlenen van subsidies door aanvragen kritisch te toetsen, maar bij verlening de ontvangers vrijheid van besteding gunnen binnen helder omschreven doelen, zonder eisen aan de middelen te stellen.

Concentreren op kerntaken

Voor D66 betekent een goed financieel beleid dat het stadsdeel zich vooral op haar kerntaken moet richten:

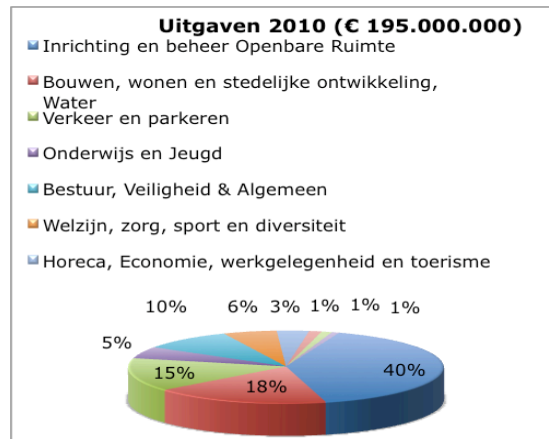
- investeren in een aantrekkelijke omgeving;
- investeren in een duurzame economie;
- investeren in de kracht van mensen.

Investeren in een aantrekkelijke omgeving

D66 investeert in de openbare ruimte, om de leefbaarheid én (daarmee) de economische potentie van de binnenstad te verbeteren: goed onderhoud van straten en pleinen, behoud van monumenten en het beschermd stadsgezicht, efficiënte handhaving. D66 vindt dat de tarieven voor de ligplaatsstickers van plezierbootjes kunnen worden verhoogd. Eigen vastgoedontwikkeling door het stadsdeel behoort niet tot de kerntaken en kan beter worden overgelaten aan de markt. We zijn wel voor publiek bezit van vastgoedobjecten met een belangrijke publieke functie die niet kostendekkend uitgevoerd kan worden.

Investeren in een duurzame economie

D66 investeert in een duurzame ontwikkeling van de binnenstad, met een goede balans tussen de drie p's van *people*, *planet* en *profit*: economische belangen, milieubelangen en de belangen van mensen. Daarom wil D66 harde eisen stellen aan organisaties waarmee het stadsdeel zaken doet op het gebied van milieu en arbeidsomstandigheden. Dat betekent kiezen voor de optie die op termijn de beste is, en niet voor de op korte termijn goedkoopste. Daarnaast wil D66 investeren in

duurzaam ondernemerschap: goed voor de werkgelegenheid én voor een schoner stadsdeel. De stadsdeelorganisatie zelf moet hierin het goede voorbeeld geven door duurzaam in te kopen.

Investeren in de kracht van mensen

Mensen die in de problemen raken moeten zoveel mogelijk in staat worden gesteld voor zichzelf te zorgen. Tegelijkertijd willen we goede initiatieven van bewoners en ondernemers stimuleren, door het instellen van een investeringsfonds voor kansrijke initiatieven. Door efficiënter te werken verwachten we te kunnen besparen op het welzijnswerk. Van D66 mag de kunstbegroting twee procent uitmaken van de stadsdeelbegroting.

Anders? JA!

- een financieel beleid gericht op kerntaken;
- investeren in de lange termijn voor een duurzame ontwikkeling;
- terughoudendheid met het verlenen van subsidies;
- transparant beleid en deugdelijke verslaggeving.

2 EEN BETERE OVERHEID

Krachtig bestuur, efficiënte organisatie, effectieve regels en slimme participatiemogelijkheden

Het stadsdeel is er voor de mensen, en niet omgekeerd. Maar dat wil niet zeggen dat het stadsdeel het altijd iedereen naar de zin kan maken. Duidelijk moet zijn hoe beslissingen tot stand komen en hoe mensen daar invloed op kunnen hebben. Procedures moeten soepel verlopen en ook degene die tien minuten voor sluitingstijd aan het loket komt moet worden geholpen.

Een krachtig, open bestuur

Een transparant en toegankelijk stadsdeelbestuur draagt bij aan de betrokkenheid van bewoners en ondernemers. Grote besluiten waarbij meerdere disciplines of stadsdelen betrokken zijn moeten ook werkelijk integraal worden aangepakt. Raadsleden en Dagelijks Bestuurders moeten intensief contacten onderhouden met bewoners en ondernemers, altijd bij inspraakavonden zijn en bijvoorbeeld gastlessen over politiek geven op scholen.

Anders? JA!

- nauwere samenwerking met centrale stad en andere stadsdelen;
- jaarlijkse evaluatie van en publicatie over de besluitvorming;
- uitbreiding van gesprekken van bestuurders.

Een efficiënte ambtelijke organisatie

In 2008 vond slechts een kwart van de stadsdeelbewoners het stadsdeel goed functioneren. Zeker wat betreft de wachttijden doet Centrum het minder goed dan de rest van Amsterdam. D66 vindt dat het stadsdeel meer verantwoordelijkheid moet tonen voor haar organisatie en cultuur: met klantgerichte ambtenaren die efficiënt werken en de dienstverlening voor burgers en ondernemers optimaliseren. Deze cultuuromslag is hard nodig. Dat is mogelijk door betere service en betere communicatie. Dit neemt irritatie weg en levert kostenbesparingen op.

Betere service en communicatie

Uit onderzoek van de Gemeentelijke Ombudsman (die in 2008 73 klachten ontving over het stadsdeel – het meeste van alle stadsdelen) blijkt dat betere voorlichting veel ergernis kan voorkomen – zelfs bij negatieve beslissingen. Goede voorlichting hoort bij het werk. D66 wil dat meldingen en klachten voortvarend worden behandeld en dat procedures adequaat worden toegelicht. Want betrokken burgers hebben we nodig. Daarom willen we de klachtcoördinatie uitbreiden met een persoon die direct onder het dagelijks bestuur valt en gaat toezien op preventie van klachten en goede voorlichting. Dit legt een gezonde druk op de organisatie en voorkomt onnodige procedures en de vicieuze cirkel van slechte service, mensen die procedures aanspannen, en ambtenaren die hen weer beschouwen als notoire lastpakken.

Anders? JA!

- afhandeling van alle procedures binnen de wettelijke termijnen;
- alle lokethandelingen in 2015 digitaal en de mogelijkheid een afspraak te maken in de avond of het weekeind als zaken echt niet digitaal kunnen worden afgehandeld;
- meer aandacht voor *preventie* van klachten en een leidende adviesrol voor de Gemeentelijke Ombudsman bij het vaststellen van klachtenprocedures;
- geen structurele uitbreiding van het aantal beleidsambtenaren;
- jaarlijkse evaluatie van en publicatie over de klantgerichtheid van de dienstverlening.

Effectieve regels en betrouwbare handhaving

Regels zijn nodig (we kunnen nu eenmaal niet alles onderling oplossen), maar onnodig ingrijpen in de keuzevrijheid van mensen mag niet. Het gaat D66 niet alleen om 'minder', maar vooral om 'efficiënter': duidelijke, effectieve regels en betrouwbare handhaving. Dat bevordert het vertrouwen van mensen in het stadsdeel, en draagt bij aan de leefbaarheid en veiligheid. D66 wil dat regels pragmatisch worden gehandhaafd: met gezond verstand en oog voor het individuele geval, maar geen eindeloze 'bemiddeling'.

Anders? JA!

- afschaffing of vereenvoudiging van regelgeving die niet werkt;
- efficiënte, betrouwbare en pragmatische inzet van handhavingsmiddelen;
- één lid van het Dagelijks Bestuur dat verantwoordelijk is voor het verminderen van de bureaucratie.

Slimme participatie

D66 ziet bewoners en ondernemers als welkome gesprekspartners, en niet als lastige obstakels. We willen echte inspraakmogelijkheden en vanaf het begin *blijvende* betrokkenheid bij belangenafwegingen en beslissingen. Het stadsdeel moet daartoe zelf ideeën inventariseren, bijvoorbeeld via ondernemersverenigingen en buurtorganisaties. Dat zorgt voor goede inzichten, gemotiveerde beslissingen, snellere besluitvorming en breed draagvlak. Daarnaast draagt het bij aan wederzijds begrip. Internet is steeds belangrijker voor de participatie. Om te beginnen moeten de komende periode de kwaliteit van en bekendheid met de website van het stadsdeel beter. Alle openbare stukken moeten via internet ook altijd goed toegankelijk zijn. Ook moeten mensen inspraak kunnen hebben via internet. Verder willen we in samenwerking met andere stadsdelen deelnemen aan drie digitale projecten: Watstemmijnraad.nl, waar mensen het stemgedrag van de raad kunnen bekijken, Petities.nl, dat het mensen gemakkelijk maakt petities te starten of ondertekenen, en Verbeterdebuurt.nl, waar mensen ideeën voor hun buurt kunnen aangeven op een digitale kaart. Ook willen we meer scenariodebatten, waarin mensen verschillende scenario's en hun consequenties kunnen waarderen.

Anders? JA!

- mensen vanaf het begin actief betrekken bij plannen;
- inspraak via internet;
- deelname aan watstemmijnraad.nl, petities.nl en verbeterdebuurt.nl;
- meer bekendheid voor de website van het stadsdeel;
- meer kwaliteit op de website, met alle openbare stukken, fora, én een goede interactieve kaart (met een wandel- en fietsrouteplanner, belangrijke locaties en historische informatie).

3 EEN BETERE OMGEVING

Een aantrekkelijke, veilige en schone binnenstad

Het uiterlijk van straten, pleinen, plantsoenen en water, en de (beleving van) veiligheid hebben directe invloed op ons dagelijks leven. Achterstallig onderhoud moet snel worden aangepakt en de kwaliteit van de openbare ruimte worden verbeterd. Verder moet de openbare ruimte schoner en moet er vaart worden gezet achter grote projecten, zoals de Rode Loper.

Een aantrekkelijke openbare ruimte

Veel bewoners vinden dat de openbare ruimte – hun straat, plein of wijk – er slecht bij ligt. Dat moet verbeteren.

Achterstallig onderhoud

D66 wil achterstallig, regulier én speciaal onderhoud aanpakken. Daarvoor is al geld beschikbaar; de komende periode gaat het om beter plannen en uitvoeren. We willen snelle, merkbare verbeteringen. In het stadshart zetten we het gebruik van hoogwaardig materiaal voort, zoals natuursteen, duurzaam hout en klinkers.

Belangrijke blikvangers

Het is belangrijk de entree van de stad vanaf het Centraal Station snel te verbeteren. Daarom wil D66 dat het stadsdeel doorgaat – samen met de Centrale Stad – met een degelijke meerjarenbegroting voor herprofilering en beheer van Damrak en Rokin. De ruimte vanaf het station moet één boodschap uitstralen: dit is de entree van een wereldstad - overzichtelijk, toegankelijk, groen en aantrekkelijk. We steunen de plannen om het Leidse- en Rembrandtplein op te knappen van harte, én willen verbetering van het Frederiks- en Waterlooplein. Het uitgangspunt moet zijn: een mooie open ruimte, met bomen, kiosken, terrassen, en waar mogelijk (grote) fontein. Deze pleinen moeten meer gaan leven – ook 's avonds en op zondag. Ook postzegelpleinen - kleine pleintjes, vaak niet meer dan een verbreed trottoir – willen we op een onderscheidende manier inrichten.

Reiniging

Veel toeristen vinden de binnenstad vuil. Ook bewoners vinden dat de reiniging beter moet. D66 wil zo nodig meer geld uittrekken voor de reiniging. We willen op termijn de inzameling vervangen door veel schonere containersystemen, met name voor bedrijfsafval. Het verbod op het achterlaten van afval zoals kauwgom en sigarettenpeuken moet projectmatig worden gehandhaafd om een mentaliteitsverandering te bewerkstelligen, zoals dat ook met het handhaven van licht op de fiets is gelukt. Tegelijk moet het stadsdeel zorgen voor meer as- en vuilnisbakken in de openbare ruimte. We steunen initiatieven zoals 'Workforce' (waarin ex-verslaafden de omgeving schoonhouden) als aanvulling op de reguliere reiniging. D66 wil schade door graffiti verhalen op de daders, en vastgoedbeheerders en kabel-, post- en nutsbedrijven stimuleren hun eigen gebouwen schoon te houden. Verder willen we afgescheiden hondenuitlaatplekken maken met automaten met opruimmiddelen, en zijn we tegen het uitlaten van honden op terreinen waar mensen recreëren.

Water

D66 wil experimenten met (vracht)vervoer over de grachten. Met goede afspraken en slimme logistiek is het water beter te benutten. Woonschepen en –arken horen bij de stad; zij bieden mensen woonruimte en vormen een toeristische trekpleister. D66 wil geen woonschepen verplaatsen naar rakken binnen het beschermd stadsgezicht, waar nu nog geen boten liggen; wel naar de te ontwikkelen havengebieden of IJburg. Om te zorgen voor de noodzakelijke waterberging in de nabije toekomst blijft D66 voorstander van het uitgraven van één of meer nu gedempte grachten.

Openbare voorzieningen

In de hele binnenstad zijn te weinig openbare voorzieningen. Hiermee lopen we ver achter op veel andere wereldsteden. D66 wil meer ruime en schone openbare toiletten, inclusief babyruimtes.

Anders? JA!

- snelle aanpak van achterstallig onderhoud;
- verbetering van de 'entree van de stad' en mooie, functionele pleinen;
- aanpak van graffiti, kauwgom, peuken en andere vervuiling;
- slim vervoer over water;
- meer openbare toiletten.

Een veilige binnenstad

Het veiligheidsgevoel in het stadsdeel neemt toe, maar er zijn nog steeds minder veilige gebieden. Toeristen zijn vaak het slachtoffer van criminaliteit, met name rond de burgwallen en de Nieuwmarkt. Daarnaast zijn er specifieke problemen op en rond het Rembrandt- en Leidseplein. D66 wil de veiligheid verbeteren door slimme inrichting van de openbare ruimte en efficiënte handhaving in samenspraak met belanghebbenden. Wij leggen de nadruk op het voorkomen van problemen.

Een praktisch ingerichte, goed verlichte openbare ruimte vergroot het veiligheidsgevoel en verwelkomt mensen. Met name in 's avonds verlaten (winkel)straten kan wonen boven winkels zorgen voor een kwaliteitsimpuls. Wijkveiligheids- en buurtsteunpunten moeten blijven.

Overlast: preventie en handhaving

Overlast is er in vele soorten: geluidsoverlast (in 2007 werd 1.000 keer geklaagd over geluidsoverlast door bedrijven in de binnenstad), beschadiging van straatmeubilair, winkels, auto's en fietsen, bekladding van gebouwen, rommel op straat, hondenpoep, drugsoverlast, en toenemende herrie op het water. D66 wil geluidsoverlast bestrijden met efficiënte handhaving in plaats van extra regels. Overlast door junks, zwervers, alcoholisten, groepen jongeren, maar ook door omwonenden en horeca willen we verminderen door preventieve maatregelen, zoals betere opvang van probleemgroepen (samen met andere stadsdelen). Daarbij moeten buurtregisseurs en straatmanagers een meer prominente rol krijgen; hun netwerken en inzichten moeten optimaal worden benut. D66 is voor legalisering van softdrugs en wil de verstrekking van harddrugs onder toezicht handhaven, zodat verslaafden niet in de criminaliteit terechtkomen. Daarnaast moeten opvang en nazorg worden uitgebreid: niet vanuit één locatie, maar verspreid over de hele stad, kleinschalig, en in nauwe samenspraak met bewoners, de Centrale Stad en de nationale overheid. Dit om te voorkomen dat deze opvang weer tot overlast leidt. De huidige individuele aanpak van *Zorg helpt* moet worden versterkt.

Criminaliteit: samenwerking

De aanpak van zware criminaliteit is vooral een bevoegdheid van de Centrale Stad en de regio. D66 wil de samenwerking met de politie door het stadsdeel daarbij intensiveren. De aanpak van het Wallengebied, met veel agenten op straat, werkt goed; we willen uitbreiding van deze buurtgerichte aanpak in probleemgebieden.

Vrije sluitingstijden horeca

D66 wil vrije sluitingstijden voor de horeca. Het vermindert de overlast en vergroot de veiligheid als huiswaarts kerend publiek zich niet rond één tijdstip concentreert. Voor de droge horeca moet eenzelfde regime gelden als voor de natte horeca en terrassen. In de uitgaansgebieden willen we meer toezicht en betere verlichting. Op een aantal plaatsen kan het toezicht worden versterkt door camera's. Het aantal 'kijkuren' moet worden uitgebreid en de camera's moeten flexibeler kunnen worden ingezet, om het verplaatsingsprobleem aan te pakken. Nu is dat nog niet mogelijk door een ingewikkeld vergunningstraject. 'Kijkers' moeten worden geprofessionaliseerd om misbruik van beeldmateriaal tegen te gaan.

Anders? JA!

- preventie van overlast door betere opvang van probleemgroepen;
- een belangrijke adviesrol voor de buurtregisseurs en straatmanagers;
- veiliger uitgaansgebieden door meer toezicht, betere verlichting en vrije sluitingstijden;
- flexibel cameratoezicht.

Een groen stadshart

Amsterdam-Centrum beslaat zo'n acht vierkante kilometer. Ongeveer een vijfde daarvan bestaat uit water. Het stadsdeel is zeer dichtbevolkt en heeft relatief weinig bomen en groen. Het leefmilieu in de binnenstad moet verbeteren: meer bomen en schonere lucht. We stimuleren daarom schoon vervoer, steunen goede initiatieven van bewoners en ondernemers en willen een stadsdeel dat het goede voorbeeld geeft.

Groene Loper: verademing voor de binnenstad

Bewoners beoordelen de groenvoorzieningen in de binnenstad met een 6; hoewel in de omgeving belangrijke parken zijn, vinden velen het gebrek aan groen binnen het stadsdeel een probleem. Daarom wil D66 een 'Groene Loper' door de binnenstad: grote bomenrijen en plezierige wandelbestrating, bijvoorbeeld boven de Noord/Zuidlijn, op het Damrak, Rokin, Vijzelgracht, Weesperstraat, Marnixstraat en Weteringschans. Ook kan er meer groen worden gerealiseerd op daken van huizen, grote panden en woonboten. Daarnaast willen we bestaande parken, plantsoenen en bomen behouden, ook in binnentuinen – die waar mogelijk publiek toegankelijk moeten zijn. We willen de schaarse groene ruimtes versterken en verfraaien door beter onderhoud van struiken en grasvelden. Kale plekken moeten worden 'gerepareerd'. Er mag geen groen verdwijnen voor bebouwing of parkeergelegenheid zonder compensatie.

Schone lucht

D66 steunt de landelijke, regionale en gemeentelijke doelstellingen voor CO₂-reductie en schoner vervoer. Schonere lucht moet 'zichtbaar' zijn: om mensen meer inzicht te geven in de luchtkwaliteit wil D66 op cruciale plekken meters die de huidige waarden, de gewenste waarden en zo mogelijk de trends en vergelijking met andere locaties weergeven; deze informatie moet ook op de stadsdeelwebsite komen. Wij steunen alternatieven voor vervuילend verkeer, zoals autodelen, elektrisch vervoer, vervoer over water en voorrang voor schone auto's bij het verstrekken van parkeervergunningen (zie verder hoofdstuk 6 *Betere mobiliteit*). Het initiatief van 'klimaatstraten', waarin ondernemers en overheid samenwerken aan schone straten, wil D66 in de binnenstad zo veel mogelijk uitbreiden.

Stadsdeel: het groene voorbeeld

Vanzelfsprekend moet het stadsdeel zelf het goede voorbeeld geven, bijvoorbeeld door haar auto's te vervangen door elektrische auto's, duurzaam inkopen van goederen en energie en gebruik van duurzame materialen in de openbare ruimte. D66 wil dat het stadsdeel extra middelen reserveert voor 'klimaatregelen'; een deel daarvan kan worden gebruikt om woningen in horecagebieden te isoleren. Op die manier wordt ook geluidsoverlast tegengegaan. Daarnaast moet het stadsdeel zorgen voor goede voorzieningen voor een duurzame ontwikkeling. Daarbij horen bijvoorbeeld het toepassen van warmte- en koudeopslag onder de grond, stadsverwarming bij nieuwbouw, maar ook aantrekkelijke vestigingsvoorwaarden voor duurzame opererende bedrijven en bedrijven in de duurzame sector. Bewoners en ondernemers die hun straat willen verfraaien met een geveltuintje, daktuin of bloembak moeten kunnen rekenen op een welwillende houding van het stadsdeel. D66 is voor zelfbeheer, waarbij buurtgroepen of particulieren het beheer van groenvoorzieningen overnemen. Daarnaast steunen we initiatieven voor groenere binnentuinen, in samenwerking met woningcorporaties.

Anders? JA!

- een 'Groene Loper' door de binnenstad;
- schone mobiliteit;
- zichtbaar betere luchtkwaliteit;
- een stadsdeel dat zelf het goede voorbeeld geeft.

4 BETER BOUWEN EN WONEN

Meer doorstroming, innovatief bouwen, pragmatische monumentenzorg

D66 streeft naar een goede menging van wonen, werken en recreëren in de binnenstad. Mensen moeten de mogelijkheid hebben in elke levensfase in de binnenstad te (blijven) wonen - alleen, met z'n tweeën of met een gezin.

Meer doorstroming

Mensen wonen graag in de binnenstad. Maar voor starters en zogeheten 'doorstromers' zijn er nauwelijks huizen. Vaak blijft men te lang wonen in woningen met een relatief lage huur, omdat er geen alternatieven zijn, hoewel men graag groter wil wonen of kopen. Dit geldt ook voor ouderen die willen verhuizen naar aantrekkelijke, kleinere woningen en een grote woning achterlaten. D66 wil doorstroming bevorderen, zodat het 'scheefwonen' niet meer nodig is. Omdat 34.000 van de bijna 49.000 woningen in het stadsdeel worden bewoond door eenpersoonshuishoudens, en we weinig ruimte hebben voor nieuwbouw, moeten we zorgen voor betaalbare alternatieven, veelal in de bestaande bouw. We willen samen met de Centrale Stad zorgen voor een groter aanbod in het zogeheten middensegment. Dat kan via vier sporen: bestaande panden een gemengde bestemming geven, zodat mensen die naar eigen inzicht kunnen gebruiken, een deel van het corporatiebezit verkopen (waarbij zittende bewoners de eerste optie op koop krijgen), het wonen boven winkels blijven stimuleren, en het gemakkelijker maken woningen te splitsen en samen te voegen. D66 is voor experimenten met hervorming van het huurstelsel, om de overmaat aan sociale huurwoningen te laten slinken en de huur meer afhankelijk te maken van het inkomen. Daarbij hoort dat het niet langer altijd houdbaar is om bij nieuwbouw minimaal dertig procent sociale huurwoningen te realiseren. Het blijft van belang hard op te treden tegen illegale onderhuur en slecht verhuurderschap. Ook wil D66 in het centrum ruimte behouden voor grote kantoren.

Flexibel bestemmen, innovatief bouwen, gevarieerd wonen

D66 wil meer kwaliteit in het woningaanbod door te zorgen voor diversiteit. Dit kan met bestemmingsvrij bouwen: snel te realiseren panden met een flexibele bestemming, die goed inspelen op veranderende woon- en werkbehoeften. Wij zijn voor het zogeheten gevarieerd wonen, waarbij grotere ruimtes casco worden opgeleverd en naar behoefte worden verdeeld, bijvoorbeeld met gemeenschappelijke ruimtes, kantoren en ateliers aan huis. We willen hier bij nieuwbouw proeven mee doen. Daarnaast vinden wij dat de binnenstad zich verder moet profileren met innovatieve architectuur die een goede balans biedt tussen de beperkte ruimte en kwaliteitsbehoeften van bewoners, zonder de stad dicht te metselen. Daarom willen we ook de mogelijkheden van hoog- en diepbouw serieus onderzoeken.

Kansen voor studenten en ouderen

Speciale aandacht van D66 blijft uitgaan naar studentenhuisvesting. Iedereen die in Amsterdam studeert moet hier ook kunnen (blijven) wonen. Wij steunen de bouw van containerwoningen en het omzetten van ongebruikte (kantoor)ruimtes in tijdelijke studentenwoningen, maar zoeken ook structurele oplossingen. D66 vindt het belangrijk dat ook ouderen profiteren van het gevarieerd wonen, zodat zij bijvoorbeeld bij hun kinderen kunnen (in)wonen.

Ruimte voor monumenten én vernieuwing

D66 staat voor ondogmatische monumentenzorg: waar mogelijk behoud van historisch waardevolle gebouwen én ruimte voor vernieuwing. Er moeten ook *toekomstige* monumenten kunnen worden gebouwd. Het centrum herbergt meer dan 6.500 van de ongeveer 7.500 Amsterdamse rijksmonumenten. D66 wil investeren in het beschermd stadsgezicht (Amsterdam binnen de Singel) zonder er een museum van te maken; juist de voortdurende aanpassing in de loop der eeuwen heeft gemaakt dat de stad leeft. Ook in monumenten moeten moderne isolatie- en energietechnieken mogelijk zijn. Daartoe moet de expertise van het bureau Monumentenzorg, energiebedrijven en anderen optimaal worden benut. D66 wil ook jonge monumenten behouden en nieuwe bestemmingen geven, zoals het voormalige stationspostkantoor. Wij zijn voor particulier en bedrijfseigendom, met een stadsdeelbijdrage voor restauratie en onderhoud - ook voor kleine ingrepen - en betere voorlichting over restauratie-eisen en financieringsmogelijkheden.

Anders? JA!

- betere doorstroming door meer woningen voor de middengroepen;
- proeven met flexibel bestemmen, innovatief bouwen en gevarieerd wonen;
- onderzoek naar hoog- en diepbouw, waaronder verdiepingen op of onder bestaande bouw;
- tijdelijke én structurele woningen voor studenten en nieuwe woonvormen voor ouderen;
- zorg voor monumenten én vernieuwing
- hard optreden tegen illegale onderhuur en slecht verhuurderschap.

5 BETER ONDERNEMEN

Een bruisende economie, een aantrekkelijk ondernemersklimaat, diverse horeca en welkom toerisme

D66 wil een aantrekkelijke binnenstad voor ondernemers. We gaan uit van de kracht en verantwoordelijkheid van ondernemers, en vinden dat het stadsdeel hen goede voorwaarden moet bieden: een goed vestigingsklimaat, een aantrekkelijke openbare ruimte en effectieve regels.

In stadsdeel Centrum werken zo'n 90.000 mensen: maar liefst 20.000 in het onroerend goed en de zakelijke dienstverlening, bijna 13.000 in de horeca. We hebben het grootste en meest gevarieerde winkelaanbod van de stad: meer dan 2.100 winkels (een derde van de totale hoeveelheid, bijna een kwart van het totale winkeloppervlak). De winkelgebieden in de binnenstad horen tot de best gewaardeerde van de Amsterdam, maar ondernemers vinden de bereikbaarheid en de regelgeving problematisch. D66 wil een beter klimaat voor bedrijvigheid en toerisme, een divers horeca-aanbod, een *business investment zone* op de Wallen en strategische reserveringen voor de herinrichting van Damrak, Rokin en Leidseplein.

Vestigingsklimaat: gastvrij, prioriteit voor duurzaam ondernemen

Het tolerante leefklimaat en de menselijke maat van de binnenstad zijn belangrijke redenen dat bedrijven zich graag in Amsterdam vestigen. Wat D66 betreft komt daarbij dat Amsterdam dé plek is voor duurzame ontwikkeling. Economische bedrijvigheid moet winst opleveren, het milieu ontzien en mensen opleiding en werk bieden. Daarnaast verwelkomen wij met name duurzame bedrijven en bedrijven die werkzaam zijn in de duurzame sector, zoals schone energie, slim vervoer en efficiënt ruimtegebruik. Ook willen we betere *short stay*-mogelijkheden (voor buitenlanders die hier tijdelijk verblijven voor hun werk) en service voor *expats*. We willen Amsterdam ook blijven profileren als homostad; D66 steunt de *Gay Games* en de *Gay Pride*.

Bedrijvigheid: behouden en stimuleren

D66 wil kleinere dienstverlenende bedrijvigheid behouden voor bewoners van de binnenstad. Dat doen we op drie manieren: de bureaucratie verminderen, flexibele werkplekken mogelijk maken en zorgen voor een aantrekkelijke omgeving. Daarnaast kan het nodig zijn bestemmingsplannen aan te passen, bijvoorbeeld door alleen ambachten toe te staan in bepaalde panden. D66 wil voor bonafide ondernemers algemene regels met een meldingsplicht in plaats van een vergunningsplicht. Met name aan startende ondernemers willen we goede voorwaarden bieden. De overheid hoeft hen niet bij de hand te nemen. De nieuwe generatie ondernemers denkt, handelt en (net)werkt interdisciplinair en internationaal en start voor eigen risico, maar heeft wel behoefte aan werkruimte. Voor hen zijn flexibele werkplekken die voor korte perioden kunnen worden gehuurd of gedeeld met anderen een uitkomst. D66 wil dit meervoudige ruimtegebruik onder meer mogelijk maken met flexibele bestemmingsplannen. We zijn voor bedrijfsverzamelgebouwen om verschuivingen in branches en bedrijvigheid te faciliteren. Dit bevordert de economische veelzijdigheid en flexibiliteit. D66 vindt dat avondwinkels 24 uur open moeten kunnen zijn en is vanzelfsprekend voor behoud van de mogelijkheid voor winkeliers de deuren op zondag te openen.

De vraag naar winkelruimte op toplocaties groeit, onder meer van internationale ketens. Het is aan het stadsdeel te zorgen voor kwaliteit in de openbare ruimte. In alle grote winkelstraten willen we goed straatmanagement, met veilig en duurzaam ondernemen als uitgangspunt. We steunen winkeliersverenigingen en winkelstraatmanagers bij het realiseren van een aantrekkelijk winkelklimaat. Omdat de binnenstad en omgeving vaak worden gebruikt als filmdecor, willen we een centraal servicepunt voor filmmakers, zodat zij niet in verschillende stadsdelen vergunningen moeten aanvragen, met verschillende termijnen en procedures.

Toerisme: de binnenstad als visitekaartje

De binnenstad ontvangt zo'n vier miljoen toeristen per jaar, herbergt 232 van de 357 Amsterdamse hotels, en is goed voor ruim 23.000 hotelbedden. Om het toerisme te stimuleren, is het belangrijk dat Amsterdam met één gezicht naar buiten treedt. De binnenstad kan daarbij *het* visitekaartje zijn. D66 wil de *city marketing* van het toeristische hart van de stad uitwerken. Met name het zakelijke verblijf willen we stimuleren, onder meer door de positie van Amsterdam als internationale congresstad te versterken, en meer 2- en 3-sterrenhotels in en om de binnenstad.

Horeca: alleen effectieve regels

D66 wil een levendige en diverse horeca in de binnenstad. We pleiten voor vrije openingstijden en meer algemene regels in plaats van vergunningen. Wij zijn voor verruiming van het zogeheten tropisch-weerscenario, zodat er ook bij lagere temperaturen meer terrasjes mogelijk worden. Het

algemene terrassenbeleid moet met gezond verstand en oog voor specifieke situaties worden gehandhaafd; overlast moet zo veel mogelijk door overleg worden opgelost en niet met algemene verboden. De *Wet BIBOB* (bedoeld om vermenging van onder- en bovenwereld tegen te gaan) zorgt vaak voor onnodige bureaucratie en wantrouwen tussen ondernemers en overheid. Deze wet moet terughoudend worden ingezet, met meer administratief gemak en zonder bonafide ondernemers nodeloos lastig te vallen. Bij verlenging van vergunningen moeten ondernemers niet weer helemaal door de molen als er niets veranderd is ten opzichte van de originele aanvraag. Voor geluidsontheffingen denkt D66 aan een strippenkaartsysteem. Ten slotte kan in een klimaat van minder regels en meer eigen verantwoordelijkheid een horecamanager van het stadsdeel ondernemers en bestuurders adviseren.

De Wallen: *business investment-zone* en bloemengebied

Ook het unieke en wereldberoemde *red light district* is een visitekaartje van Amsterdam, en een belangrijke toeristische trekpleister die de stad veel geld oplevert. Om dat karakter in stand te houden steunen wij de gemeentelijke plannen voor postcodegebied 1012 op constructief-kritische wijze. Het doel is: een gezonde en gevarieerde economische ontwikkeling met een goede balans tussen functies, en een aantrekkelijke entree met de Rode Loper (Damrak en Rokin) met een prominente rol voor de Beurs van Berlage en een minder rommelige uitstraling.

D66 wil in het Wallengebied een *business investment zone* (BIZ) instellen: een gebied waarbinnen ondernemers gezamenlijk investeren in een aantrekkelijker en veiliger omgeving. De gemeente keert hiertoe de opbrengst van een bestemmingsheffing (de BIZ-bijdrage) uit aan de stichting of vereniging die de activiteiten uitvoert. Deze actieve betrokkenheid bevordert het toezicht op en de medeverantwoordelijkheid voor de openbare ruimte.

De aanpak van de Wallen biedt de mogelijkheid deze buurt ook te profileren met een heel ander oer-Hollands product: bloemen. Een dependance van de bloemenmarkt, bijvoorbeeld op en rond het Oudekerksplein, zou een enorme impuls betekenen voor het 1012-gebied, en ondernemers in die branche meer kansen bieden.

Het Wallengebied dat ons voor ogen staat ontleent haar kracht aan diversiteit, met een mix van prostitutie, uitgaan, mode en andere detailhandel. Zonering moet gebruikt worden om verstoring van evenwicht tussen diverse functies in een gebied herstellen. Het moet niet leiden tot gedwongen sluiting zonder alternatieven of tot nieuwe gettovorming als daardoor bijvoorbeeld coffeeshops, speelhallen en wisselkantoren op één plek terecht zouden komen. Overigens blijft D66 zich ook inzetten voor het openhouden van de prostitutieramen én het verminderen van de overlast in het Singelgebied. Uitwassen zoals vrouwenhandel en loverboys blijven we vanzelfsprekend bestrijden, en we willen structureel overleg met de sector over gezondheid, veiligheid en werkomstandigheden.

Overige ontwikkelingen en ambulante handel

D66 is voor nevenactiviteiten van winkeliers zonder dat de bestemming verandert. Ook verwelkomen we meer markten in de binnenstad. Daarnaast zouden we graag de kiosk in een modern jasje in het straatbeeld zien, met kranten, tijdschriften, oplaadpunten voor de OV-chipkaart en consumpties. Ten slotte moet worden onderzocht of ambulante handel in met name consumpties niet te strikt wordt beperkt; tijdens grote evenementen met duizenden mensen op straat is er ruimte om meer staanplaatsen te vergeven.

Anders? JA!

- een beter ondernemersklimaat, door gemengde stadsontwikkeling en soepele *short stay*-voorzieningen;
- betere voorwaarden voor bedrijvigheid, door minder bureaucratie, flexibele bestemmingsplannen en een aantrekkelijke omgeving;
- meer gastvrijheid en betere *citymarketing*;
- algemene regels en geen vergunningplicht voor bonafide ondernemers;
- een *business investment-zone* en gevarieerde ontwikkeling op de Wallen;
- ambulante handel;
- Amsterdam homostad.

6 BETERE MOBILITEIT

Prioriteit voor de fiets, alternatieven voor de auto en schoon vervoer

De afwikkeling van het verkeer in de binnenstad – lopend, per fiets, openbaar vervoer of auto – kan beter. D66 vindt dat wie dat wil de auto moet kunnen gebruiken. Om de binnenstad bereikbaar te houden en te zorgen voor schone lucht heeft beperkt gebruik van de auto de voorkeur. D66 stimuleert de fiets en het openbaar vervoer; vaak de meest efficiënte vervoermiddelen.

Ongeveer eenderde van de binnenstadbewoners heeft een auto. De parkeerdruk is op gemiddelde werkdagen hoog en bewoners vinden de parkeervoorzieningen in hun buurt veelal onder de maat. Er zijn veel gevaarlijke kruisingen en daar vallen de meeste verkeersslachtoffers ten opzichte van de rest van de stad; in 2007 gebeurden in het centrum 285 verkeersongevallen met slachtoffers. Het veranderende vervoersgebruik in de binnenstad verdient meer aandacht. Om de binnenstad én omliggende stadsdelen veilig bereikbaar te houden moeten de stadsdelen een gezamenlijke visie ontwikkelen.

Gemengd gebruik (shared spaces)

De straten in de binnenstad zijn te smal voor aparte stroken voor elk soort vervoermiddel. Bij herprofileringen willen we dan ook niet per se aparte stroken voor fietsers en auto's of eenrichtingsverkeer en vrije trambanen. D66 wil een proef bij enkele straten of pleinen met zogeheten *shared spaces*: meervoudig ruimtegebruik waarin de absolute scheidslijn tussen deze stroken verdwijnt. Dat kan alleen als iedereen zich aan maximale snelheden houdt. Daarvoor moeten obstakels worden aangebracht. Locaties voor een proef kunnen zijn: de zuidkant van het Frederiksplein, Utrechtsestraat en Roetersstraat.

Prioriteit voor de fiets

D66 wil meer ruimte voor voetgangers, minder validen en spelende kinderen. Voor fietsers wordt doorstroming steeds belangrijker, met name tijdens de spits. Daarom willen we de hoofdfietsroutes verbeteren, onder meer door fietspaden te verbreden en te egaliseren. Op brede straten en pleinen die zich niet lenen voor gemengd gebruik moeten aan beide zijden tweerichtingsfietspaden komen. Bij kruisingen zijn aftellertjes nodig. Verkeerslichten die reageren op detectie in het wegdek signaleren fietsers soms niet goed; deze moeten beter worden afgesteld.

Er is meer openbare stallingruimte voor fietsen nodig. D66 wil extra plaatsen realiseren waar de ruimte beschikbaar is, zoals op straathoeken. En er moeten meer bewaakte fietsstallingen komen. Ook willen we meer fietsparkeervakken, voor een rustiger straatbeeld. Daarnaast moet de handhaving op verkeerd gestalde fietsen redelijker worden, zeker wanneer er (te) weinig rekken in de buurt zijn.

Slim openbaar vervoer

D66 stimuleert het gebruik van het openbaar vervoer. We willen goed bereikbare en verlichte haltes. Wij zijn er voor dat bij metrohaltes al bij de ingang de vertrektijden zichtbaar zijn. Voor goede ov-verbindingen met de rest van de stad is nauw overleg met de Centrale stad nodig. We willen de Stop/Go (de Opstapper) behouden en uitbreiden. We stimuleren (openbaar) vervoer over water en verhuur van (schone) boten, willen goede op- en afstapvoorzieningen en de mogelijkheden voor 'kortparkeren' voor boten uitbreiden. Naar analogie van het succesvolle 'autodate' wil D66 zo snel mogelijk een onderzoek naar de mogelijkheden van *bootdate* met schone bootjes.

Efficiënt en veilig autoverkeer

Bereikbaarheid is noodzakelijk voor de lokale economie en bewoners en ondernemers moeten parkeermogelijkheid hebben. D66 wil (gedurende bepaalde perioden) straten autovrij maken waar auto's onhandig zijn, zoals de Zeedijk, de Haarlemmerstraat, de Warmoesstraat en de Reguliersdwarsstraat (uitgezonderd laden en lossen). Wel willen we meer laad- en losplaatsen. Wij zijn alleen voor autovrije zondagen als die samenvallen met grootschalige evenementen waardoor toch al een deel van de binnenstad wordt afgesloten voor het autoverkeer.

Met het oog op de veiligheid wil D66 uiteindelijk een dertigkilometerzone in het gehele stadsdeel, met uitzondering van enkele doorgaande routes. Specifieke aandacht is nodig voor gevaarlijke kruispunten en routes naar scholen. Samen met scholen en ouders willen we onderzoeken of we voor de hele binnenstad klaarovers kunnen financieren. We willen zo veel mogelijk aftellers bij de verkeerslichten voor de doorstroming en energiebesparing.

Parkeren

D66 wil bestaande parkeergarages behouden en meer parkeergarages aanleggen, bij voorkeur ondergronds, met goede aansluiting op openbaar vervoer, bijvoorbeeld onder de Singelgracht. Dit vraagt nauw overleg met de Centrale stad en aangrenzende stadsdelen. Tot die tijd moeten er per saldo geen parkeerplaatsen worden opgeheven en moet het stadsdeel tijdelijke oplossingen bieden door bijvoorbeeld subsidie op autodelen, bootdelen en pendeldiensten naar verder gelegen parkeerterreinen. Parkeren in garages moet iets goedkoper worden dan op straat. Om bewonersparkeerplaatsen te garanderen kunnen de tarieven daarvoor eventueel omhoog. D66 wil de wachttijd voor parkeervergunningen terugbrengen tot maximaal een jaar, en mensen stimuleren alternatieve vervoersvormen uit te proberen door ze vijf jaar in de gelegenheid te stellen hun vergunning terug te krijgen. Daarnaast moet het aantal kortparkeerplaatsen (maximaal één of twee uur) worden uitgebreid. En: het moet mogelijk worden parkeervergunningen voor korte periodes eenvoudig om te zetten in bijvoorbeeld leenauto's van garages, en er moet een goed systeem komen voor dagkaarten voor toeristen, bijvoorbeeld via hotelbalies. Buiten de stad moet elektronisch worden aangegeven waar vrije parkeerplaatsen zijn, en of er een sneller alternatief is. Het streven is schone auto's voorrang te geven bij het parkeren en het verkrijgen van parkeervergunningen. Op termijn, en als er voldoende parkeergarages zijn, is D66 er voor een groot gedeelte van de parkeerplekken op straat te reserveren voor vergunninghouders, zodat iedereen in de omgeving van zijn huis kan parkeren, en mensen van buiten het stadsdeel in garages te laten parkeren.

Schoon vrachtvervoer

D66 wil minder zwaar vrachtverkeer in de binnenstad omdat dit schade veroorzaakt en vooral voor fietsers een groot veiligheidsrisico is. Het is nu al beperkt tot de zogeheten 7,5-tonsroute van hoofdwegen, maar kan daarvan nog eenvoudig een ontheffing krijgen. D66 wil deze ontheffingen beperken tot incidenteel groot transport. Reguliere vervoerders moeten worden gestimuleerd over te stappen op kleinere of elektrische voertuigen. We steunen dan ook (ondernemers)initiatieven voor een stadsdistributienetwerk met kleinere en schonere (elektrische) voertuigen, bijvoorbeeld in het 1012-gebied.

Slimme taxi's

Amsterdamse taxi's zijn duur en het systeem is nog steeds niet klantvriendelijk. De meeste klanten willen gewoon veilig en snel van A naar B worden gereden door een vriendelijke chauffeur. Om te zorgen voor een betaalbaar alternatief voor iedereen, wil D66 op gunstige locaties standplaatsen voor kleinschalige, energiezuinige en schone taxi-initiatieven zoals fietsriksja's, (elektrische) tuktuks, motortaxi's en *clean cabs*. Voor reguliere taxi's willen we samen met de Centrale stad harde voorwaarden stellen aan het gebruik *alle* standplaatsen (en niet alleen bij het Centraal Station), zodat daar alleen goed gekwalificeerde chauffeurs staan.

Anders? JA!

- prioriteit voor de fiets door betere fietspaden, aftellertjes en meer stallingsruimte;
- dertigkilometerzones voor bereikbaarheid én veiligheid;
- een per saldo gelijkblijvend aantal parkeerplaatsen;
- nieuwe parkeergarages;
- schoner vrachtverkeer;
- kleine, schone taxi's en regulering van *alle* standplaatsen;
- *bootdaten* en openbaar vervoer over water.

7 BETERE VOORZIENINGEN

Onderwijs als basis, welzijn, recreatie en cultuur als voorwaarden

Onderwijs als basis

D66 staat voor de kenniseconomie en vindt het belangrijk dat mensen in elke levensfase het beste uit zichzelf kunnen halen. Onderwijs zorgt voor kennis, vaardigheden en creativiteit. Het stadsdeel is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs, maar de scholen zelf gaan daar inhoudelijk over. Het is aan het stadsdeel om daarvoor goede voorwaarden te creëren.

Onderhoud en voorzieningen

D66 wil meer zogeheten brede scholen met goede gebouwen, speelvoorzieningen, voor- en naschoolse opvang, uitwisselingsprojecten, sportmanifestaties, veilige overblijfmogelijkheden met overblijfkraften en voorzieningen voor ouder en kind. Waar mogelijk betrekken we jongeren bij de besluitvorming.

School of excellence

Uitzonderlijk begaafde kinderen moeten zich snel verder kunnen ontwikkelen. Wij zien in de binnenstad ruimte voor een *school of excellence* op het gebied van techniek, beeldende kunst, sport en muziek. Juist een creatieve kennisstad moet investeren in zulke kinderen. Daarnaast kunnen *summer camps* leerlingen van elders stimuleren om hier te gaan studeren.

Expats

De binnenstad trekt veel *expats* en andere westerse allochtonen aan. *Expats* met kinderen wonen graag in het centrum. D66 vermoedt dat er voldoende vraag is voor een internationale school in de binnenstad naast de bestaande internationale school in Oud-Zuid en wil die graag mogelijk maken.

Anders? JA!

- brede scholen met uitgebreide buitenschoolse voorzieningen;
- onderzoek naar een *school of excellence* en een internationale school.

Welzijn: uitgaan van de kracht van mensen, vraaggestuurd en efficiënt

Mensen die het op eigen kracht niet redden moeten een beroep kunnen doen op het stadsdeel. Dit is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). D66 gaat uit van zelfredzaamheid, maar wil dat het stadsdeel optimale hulp biedt aan mensen die het (tijdelijk) niet alleen bolwerken: ouderen, verslaafden, daklozen, psychiatrische patiënten, probleemjongeren, en slachtoffers van vrouwenhandel en loverboys. Maar: welzijnswerk moet minder bureaucratisch worden en zakelijker werken.

Het (professionele en vrijwillige) welzijnswerk biedt mensen meer kwaliteit van leven. Wie actief meedoet voelt zich thuis in de binnenstad. D66 vindt het daarom belangrijk dat welzijnsinstellingen buurtbewoners stimuleren om activiteiten te organiseren, en hen goed informeren. D66 staat voor kleinschalig, vraaggestuurd en zakelijk welzijnsbeleid. We willen een meer wijk- en buurtgerichte aanpak met wijkcentra die mensen adequaat de weg wijzen, Huizen van de Buurt die gericht zijn op zelfredzaamheid, een luisterend oor voor goede voorstellen van wijkcomités, en ambtenaren die goede voorlichting geven over de *Wmo*. Voldoen voorzieningen niet? Dan moet eerst worden onderzocht hoe zij efficiënter kunnen werken, voordat nieuwe worden opgericht. Subsidies moeten mede gebaseerd zijn op het aantal actieve vrijwilligers.

Ouderen, jongeren, mindervaliden

Speciale aandacht van D66 gaat uit naar ouderen, jongeren, gehandicapten en vrijwilligers. Het centrum telt het hoogste aantal alleenstaande ouderen van de stad. Voor hen is een goed aanbod van woon- en zorgvoorzieningen en zelfstandigheid belangrijk. Daarom stimuleren we alternatieve zelfstandige woonvormen voor ouderen en hulpbehoevenden, zoals de zogeheten 'levensloopbestendige' woonplekken, en meer openbare zit- en ontmoetingsplekken. Wachtlijsten in de hulpverlening voor kinderen en jongeren zijn onacceptabel. Wij willen een eigen plek voor probleem- en zwerfjongeren in de binnenstad, waar zij hun leven op de rails kunnen krijgen en kunnen (her)integreren via scholing en werk. Ook willen we ouder-kindcentra verder ontwikkelen. Centrale persoonsdossiers voor zorginstellingen (conform de privacywetgeving) helpen om

kinderen goed in beeld te houden. Ook de toegankelijkheid van voorzieningen voor lichamelijk gehandicapten moet beter; eigenaars of gebruikers zijn daarvoor (ook financieel) verantwoordelijk.

Vrijwilligers en mantelzorgers

Ten slotte zet D66 vrijwilligers graag in het zonnetje op een jaarlijkse door het stadsdeel georganiseerde vrijwilligersdag. Hierbij willen we ook expliciet aandacht voor mantelzorgers.

Uitgaan van de vraag

De huidige organisatie van het welzijnswerk is ondoorzichtig en kent te veel bureaucratie, verkokering en overlap. Een grondige herijking van functies, taken en budgetten, resulterend in openbare aanbesteding is noodzakelijk om een modern welzijnsbeleid vorm te geven. D66 wil een algemeen aanbod waar mogelijk, en een individuele benadering waar nodig. Daarom moeten welzijnsinstellingen uitgaan van de vraag, heldere doelstellingen formuleren, en de besteding van stadsdeelgeld goed verantwoorden. Daartoe moeten zij samenhangende jaarprogramma's opstellen en worden afgerekend op hun resultaten.

Anders? JA!

- steun voor particuliere initiatieven en vrijwilligerswerk;
- ontmoetingsplekken voor ouderen in hun directe omgeving;
- effectieve begeleiding van jongeren;
- goede voorzieningen voor gehandicapten;
- vraaggestuurd welzijnswerk;
- herijking van taken, functies en budgetten van welzijnswerk.

Recreatie en sport: mogelijkheden benutten

Sport en recreatie zijn belangrijk. Bewoners van de binnenstad behoren tot de meest sportieve van de stad, maar moeten hun heil noodgedwongen vaak elders zoeken. D66 wil dat sport- en recreatiemogelijkheden optimaal worden benut - ook op het water. Daarnaast is plezier als toeschouwer essentieel; een huldiging van Ajax op het Leidseplein moet vanzelfsprekend zijn.

Ruim de helft van de binnenstadbewoners doet aan sport; zo'n 35 procent is lid van een sportvereniging. Men is echter niet tevreden over de sport- en recreatievoorzieningen in het stadsdeel. D66 wil deze daarom verbeteren en uitbreiden, met name voor kinderen. We blijven ons inzetten om sportvoorzieningen toegankelijk te maken voor mensen met een lichamelijke beperking. De binnenstad telt twee speeltuinen. Dat is te weinig. We willen meer veilige speelroutes van en naar scholen (de zogeheten *kindlinten*) en op loopafstand van elke school een gymzaal.

Sportvoorzieningen

De beschikbare ruimte wordt niet efficiënt benut. Slechts enkele verenigingen gebruiken het enige officiële buitensportterrein, Sportpark Parkschouwburg. Het huidige doelgroepenbeleid sluit soms mensen uit, terwijl D66 juist wil dat iedereen meer gaat bewegen. Goede samenwerking met sportstimuleringsorganisatie Sciandri en SpACe, dat over de voorzieningen gaat, is dan ook van groot belang. Het Oostenburgereiland (het voormalige Stork-terrein) leent zich uitstekend voor uitbreiding van de voorzieningen met een multifunctioneel sportcomplex, inclusief sporthal en zwembad voor zowel topsport als recreatieve sport. D66 wil dit realiseren in samenwerking met private partijen en stadsdeel Zeeburg. Daarnaast bepleit D66 (gedeeltelijke) openstelling van de sportvelden van het Marine-etablisement voor 'burgersporters' uit Amsterdam, met name uit de binnenstad. De succesvolle jeugdsportdag in 2009 zou een jaarlijks evenement kunnen worden.

Op het water

D66 steunt initiatieven die het water in de binnenstad beter benutten, zoals de jaarlijkse grachtenrace voor sloepen. De Montelbaanstoren zou een goede thuisbasis voor een of meer roeiverenigingen kunnen zijn. Om de toegankelijkheid voor sport te stimuleren moeten de regels voor motorvaartuigen beter worden gehandhaafd. Ook de schaatsmogelijkheden op de grachten verdienen onze aandacht. Op initiatief van D66 is helder vastgelegd bij welke temperaturen grachten niet meer bevaren mogen worden en er moet worden gestopt met spuien. Deze regels moeten goed worden gehandhaafd.

Anders? JA!

- bestaande sportterreinen optimaal benutten;
- meer speeltuinen;
- een multifunctioneel sportcomplex op het Oostenburgereiland;
- een gymzaal op loopafstand van elke school;
- meer watersportmogelijkheden in de binnenstad.

Kunst en cultuur: van en voor iedereen

Kunst en cultuur dragen bij aan de kwaliteit van leven - van populaire mega-evenementen tot intieme concerten voor een selecte groep liefhebbers. Kunst en cultuur horen van oudsher bij D66: vanuit een open en nieuwsgierige houding de wereld vormgeven. D66 wil dat de Amsterdamse binnenstad het hart van cultureel Nederland blijft en wil daarom optimale mogelijkheden bieden aan bibliotheken, bioscopen, musea, theaters, concertzalen, cabaretgelegenheden, festivals, uitgeverijen, professionele en amateurgezelschappen en artistieke opleidingen. De kunstbegroting mag tot twee procent uitmaken van de stadsdeelbegroting.

D66 is voor een krachtige (inter)nationale profilering van de binnenstad als cultureel hart van Nederland. Daartoe moet het stadsdeel nauw betrokken zijn bij de totstandkoming van het stedelijke kunst- en cultuurbeleid. D66 wil heldere afspraken maken over verantwoordelijkheid en financiering tussen stad en stadsdelen om meer rendement te halen uit de middelen en een betere spreiding over de stad te krijgen. Ook moedigen we kunstinstellingen aan om efficiënt samen te werken.

Amateurkunst steunen

Amateurkunstenaars hebben vaak moeite om de huren voor de repetitie- en uitvoeringsruimtes te betalen. Daarom wil D66 wijk- en buurthuizen financieel ondersteunen, zodat deze goedkoper ruimtes kunnen aanbieden. Omdat gezelschappen vergrijzen, moeten de buurthuizen ook goed toegankelijk zijn voor minder validen. Daarnaast is het zaak te voorkomen dat verenigingen te sterk vergrijzen.

Kunst toegankelijk maken

In het stadsdeel moet voldoende werk- en expositieruimte voor professionele kunstenaars zijn. Daarom steunen wij het systeem van 'broedplaatsen' in (tijdelijk) leegstaande panden van het stadsdeel. De culturele functie van de Beurs van Berlage moet in stand blijven. En D66 ziet ruimte voor een nieuw jaarlijks literair festival in de binnenstad, gegeven de krachtige literaire traditie en de bruisende Openbare Bibliotheek. We stimuleren kunst en cultuur die toegankelijk zijn voor iedereen, zoals de open ateliertochten en de hofjes- en pleinconcerten. Ook metrostations kunnen worden verlevendigd door kunstateliers en verkoop.

D66 blijft groot voorstander van het bezoek aan culturele instellingen door scholieren. Kunst en cultuur zou een vast onderdeel van de buitenschoolse opvang moeten vormen. Het zou ook goed zijn als musea ruimere openstelling nastreven. Dit trekt bezoekers en is een uitstekend promotiemiddel voor de musea zelf én voor de binnenstad als geheel. Kunst die is aangekocht met publiek geld moet zo veel mogelijk zichtbaar zijn voor het publiek. (Stadsdeel)organisaties kunnen tijdelijke exposities organiseren (zoals een kunstroute door het stadhuis of een 'openluchtmuseum'). Kunstobjecten in de openbare ruimte moeten worden voorzien van goede, uniforme informatieborden en worden geïnventariseerd in een openbaar bestand.

Regels flexibel hanteren

Het is van belang voor het imago van de binnenstad dat – ook soms controversiële – kunstuitingen hier een plek kunnen krijgen, en dat daar ook reclame voor kan worden gemaakt.

Anders? JA!

- een kunstconvenant tussen centrale stad en stadsdelen;
- tijdelijke 'broedplaatsen' en galerieën voor kunstenaars in leegstaande panden;
- betaalbare ruimte voor amateurkunstenaars;
- openbare kunst in metrostations en ruimtes van het stadsdeel;
- meer kunst en cultuur op school en in de buitenschoolse opvang;
- ruimere openingstijden voor musea.